



## รายการธนาคารสมองของคนไทย เผยแพร่ภูมิปัญญาภูมิอาสา



โดย  
กัญญารักษ์ ศรีทองรุ่ง

พระอายุมิใช่เครื่องปิดกั้นความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ  
ธนาคารสมองจึงเกิดขึ้นด้วยพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์  
พระบรมราชินีนาถ เพื่อเป็นศูนย์รวมภูมิอาสา เพื่อพัฒนาสังคมไทย สำนักงานคณะ  
กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ ขอเสนอ  
รายการ “ธนาคารสมองของคนไทย”

ข้อความข้างต้นนี้ เป็นบทเกริ่นนำเข้าสู่รายการ “ธนาคารสมองของคนไทย” ซึ่ง  
เป็นรายการที่เผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) เป็นประจำ  
ทุกวันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี เริ่มออกอากาศตั้งแต่วันอังคารที่ 6 สิงหาคม 2545  
โดยท่านผู้อ่านวารสารเศรษฐกิจและสังคมหลายท่าน อาจเคยได้รับฟังรายการดังกล่าว  
นี้บ้างแล้ว

## ธนาคารสมองของคนไทย...เผยแพร่ภูมิปัญญาอาเซียน

ภายหลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกษียณอายุแล้ว จากหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และผู้ทรงภูมิปัญญาจากชุมชน ที่มีความพร้อมและมีความสนใจสมัครเข้ามาเป็นวุฒิสมาชิกธนาคารสมอง เพื่อช่วยพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ นั้น ปรากฏว่า มีผู้ที่สนใจสมัครเข้ามาเป็นวุฒิสมาชิกเป็นจำนวนมาก ซึ่งแต่ละท่านล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่สะสมความรู้และภูมิปัญญา จากประสบการณ์หลากหลายด้านที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ

ดังนั้นจึงน่าจะมีการรวบรวมองค์ความรู้และประสบการณ์ของวุฒิสมาชิกแต่ละท่าน ในรูปแบบของสื่อประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไปสู่กลุ่มเป้าหมายและสาธารณชนอย่างกว้างขวาง อันเป็นการส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิความรู้และประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมายาวนาน จากผู้อาวุโสสู่คนรุ่นใหม่ สำนักงานฯ จึงได้ร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์จัดทำรายการ “ธนาคารสมองของคนไทย” ขึ้นเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณให้จัดตั้งธนาคารสมองขึ้นเพื่อช่วยพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ รวมทั้งเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ และประสบการณ์ของวุฒิสมาชิกตลอดจนเผยแพร่ผลการดำเนินงานของธนาคารสมองให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ และสาธารณชนได้รับทราบ และวัตถุประสงค์สำคัญอีกประการหนึ่งคือเพื่อประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงาน องค์กร และชุมชนต่างๆ เข้ามาขอรับความช่วยเหลือจากธนาคารสมองมากยิ่งขึ้น

## รูปแบบรายการและการเผยแพร่ “ธนาคารสมองของคนไทย”

รายการธนาคารสมองของคนไทย จัดในลักษณะรายการสารคดี โดยมีการสัมภาษณ์วุฒิสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นประเด็นหลักของรายการ ความยาวตอนละ 10 นาที ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยทั้งระบบเอฟ.เอ็ม. และเอ.เอ็ม. สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ทุกวันอังคาร พุธ และพฤหัสบดี สำหรับผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล รับฟังได้ทางความถี่ เอฟ.เอ็ม. 92.5 เมกกะเฮิร์ตซ์ เวลา 06.50-07.00 น. ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่ในต่างจังหวัดรับฟังทางความถี่ เอ.เอ็ม. 891 กิโลเฮิร์ตซ์ พร้อมสถานีวิทยุในเครือข่ายอีก 16 สถานีทั่วประเทศ ในช่วงเวลา

13.00-13.10 น. ซึ่งมีการกระจายเสียงครอบคลุมพื้นที่ออกอากาศร้อยละ 90 ของประเทศ โดยสถานีวิทยุทั้ง 16 สถานี มีดังนี้

**ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** จำนวน 6 สถานี ได้แก่ (1) สวท.ขอนแก่น 648 กิโลเฮิร์ตซ์ (2) สวท.หนองคาย 810 กิโลเฮิร์ตซ์ (3) สวท.อำเภอคำชะอี จังหวัดเลย 909 กิโลเฮิร์ตซ์ (4) สวท.อุบลราชธานี 1341 กิโลเฮิร์ตซ์ (5) สวท.สุรินทร์ 909 กิโลเฮิร์ตซ์ (6) สวท.นครพนม 981 กิโลเฮิร์ตซ์

**ภาคเหนือ** จำนวน 5 สถานี ได้แก่ (1) สวท.เชียงใหม่ 1476 กิโลเฮิร์ตซ์ (2) สวท.น่าน 1368 กิโลเฮิร์ตซ์ (3) สวท.เชียงราย 1260 กิโลเฮิร์ตซ์ (4) สวท.แม่ฮ่องสอน 981 กิโลเฮิร์ตซ์ (5) สวท.ตาก 864 กิโลเฮิร์ตซ์

**ภาคใต้** จำนวน 5 สถานี ได้แก่ (1) สวท.สุราษฎร์ธานี 1215 กิโลเฮิร์ตซ์ (2) สวท.ภูเก็ต 1062 กิโลเฮิร์ตซ์ (3) สวท.สงขลา 1404 กิโลเฮิร์ตซ์ (4) สวท.ยะลา 981 กิโลเฮิร์ตซ์ (5) สวท.พัทลุง 864 กิโลเฮิร์ตซ์

## หลากหลายประสบการณ์...สาระที่ทรงคุณค่ายิ่ง

เนื้อหาสาระของรายการธนาคารสมองของคนไทยนั้น มุ่งเน้นการนำเสนอความรู้และประสบการณ์ของวุฒิสมาชิกแต่ละท่าน โดยเลือกประเด็นการสัมภาษณ์ที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในช่วงนั้นๆ และอยู่ในความสนใจของกลุ่มเป้าหมายและสาธารณชน ซึ่งผู้ร่วมสนทนาในรายการธนาคารสมองของคนไทยส่วนใหญ่จะเป็นวุฒิสมาชิกในสาขาต่างๆ ซึ่งมีถึง 21 สาขาด้วยกัน ประเด็นของการนำเสนอรายการในแต่ละตอนจะถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของวุฒิสมาชิกตอนละ 1 ท่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับฟังรายการธนาคารสมองของคนไทย ที่อาจเป็นหน่วยงาน





องค์กร หรือชุมชนต่างๆ ได้รับทราบว่าวุฒิสภาของธนาคารสมองจะให้ความช่วยเหลือในด้านใดได้บ้าง วุฒิสภาท่านใดมีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในเรื่องใด และสามารถขอรับความช่วยเหลือจากวุฒิสภาของธนาคารสมองได้อย่างไร โดยวุฒิสภาบางท่านอาจมีความเชี่ยวชาญในหลายๆ ด้าน ในขณะที่เดียวกัน ผู้ที่เกษียณอายุแล้ว หรือผู้ที่มีความประสงค์จะสมัครเป็นวุฒิสภาของธนาคารสมองก็จะได้มีโอกาสรับทราบว่าจะสามารถติดต่อเพื่อสมัครเข้ามาเป็นวุฒิสภาได้อย่างไร

นอกจากนี้ ในบางโอกาสก็จะมีการสัมภาษณ์คณะกรรมการอำนวยการธนาคารสมองและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อบอกกล่าวให้แก่สาธารณชนได้รับทราบถึงความก้าวหน้าของการดำเนินงานธนาคารสมอง

**จากธนาคารสมอง...สู่ธนาคารเสียง**

ส่วนประสานและอำนวยการธนาคารสมอง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ตั้งเป้าหมายที่จะเผยแพร่ภูมิปัญญาและประสบการณ์ ของวุฒิสภาธนาคารสมองออกไปสู่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ อย่างกว้างขวางที่สุด โดยการนำเทปบันทึกเสียงจากรายการธนาคารสมองของคนไทยมาผลิตเป็นสื่อในหลากหลายรูปแบบ และเผยแพร่ให้แก่กลุ่มต่างๆ ได้ใช้ประโยชน์ต่อไป ซึ่งจะจัดทำให้เป็นธนาคารเสียงวุฒิสภา โดยการบันทึกลงในเทปคาสเซตและแผ่นซีดี รวมทั้งการจัดทำธนาคารความรู้ในรูปของเอกสาร โดย

*รายการธนาคารสมองของคนไทย... เป็นรายการวิทยุที่ร่วมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณในการจัดตั้งธนาคารสมอง*

การรวบรวมบทสัมภาษณ์จากรายการธนาคารสมองของคนไทย และนำมาถอดข้อความจัดพิมพ์เป็นเอกสาร

**เผยแพร่สู่ทุกกลุ่มเป้าหมาย**

สำหรับกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายซึ่งคาดว่าจะเป็นผู้รับฟังรายการธนาคารสมองของคนไทย ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มี 3 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่

- **กลุ่มที่อยู่ในเกณฑ์จะขอรับบริการจากธนาคารสมอง**

อาทิ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรประชาชน และหน่วยงานและองค์กรที่ทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์

- **กลุ่มที่อยู่ในเกณฑ์จะสมัครเป็นวุฒิสภา** ได้แก่

ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ นักธุรกิจ และผู้ทรงภูมิปัญญาในชุมชน

- **สาธารณชนที่รับฟังรายการวิทยุของ สวท.**

ส่วนกลุ่มเป้าหมายในการจัดส่งเทปคาสเซต แผ่นซีดี และเอกสารซึ่งเป็นบทของรายการธนาคารสมองของคนไทยไปให้เพื่อใช้ประโยชน์นั้น สำนักงานฯ จะเน้นในกลุ่มสถาบันองค์กร และชุมชนต่างๆ อาทิ สถาบันการศึกษา หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

**สรุป**

รายการธนาคารสมองของคนไทย เกิดขึ้นจากความร่วมมือของกรมประชาสัมพันธ์และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นรายการวิทยุที่ร่วมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณในการจัดตั้งธนาคารสมอง การเผยแพร่รายการนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้รับฟังรายการ ซึ่งจะสามารถนำความรู้และประสบการณ์อันทรงคุณค่ายิ่งของวุฒิสภาที่ได้รับจากการสั่งสมมาเป็นระยะเวลายาวนาน ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการพัฒนาสังคมในด้านต่างๆ ต่อไป